N°. 68. 1854.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 6 April.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den April.

Heden morgen vroeg is uit deze vesting vertrokken, het 1e bataillon der 18e afdeeling Infanterie, waarvan gisteren 3 kompagnien waren binnen gekomen om zich met de overige te vereenigen; voorts is nog van hier vertrokken, eene battery van het 1e bataillon veldartillerie, en 2 kompagnien van het 1e bataillon Zuid-Hollandsche schutterij.

De in de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van Donderdag den 31sten Maart aangenomen wet, tot vaststelling van eene betaling bij voorschot, op zoodanig middel als ter bestrijding van de buitengewone behoeften voor 1831 zal worden daargesteld, ziet thans het licht; zij is gedagteekend van den 2den April en ook op dien dag uitgegeven.

— Volgens een berigt van den kommandant van Maastricht van den 31sten Maart, hadden eenige hollandsche kavaleristen, welke op dien dag op verkenning uitgezonden waren, eene patrouille belgische infanterie ontmoet, welke twee snaphaanschoten op hen gelost had. Ook blijkt uit dat berigt, dat de batterij van zesponders, die aan den Lindenboom, half weg Tongeren, opgeworpen, doch tevens weder nagenoeg geslecht was, thans door de Belgen hersteld worde.

— De *Nederlandsche Staats-Courant* spreekt heden de door haar, in haar nommer van vrijdag ll. medegedeelde tijding, van het overlijden des koninga van Sardinie (*zie hieronder art. Augsburg*) stellig tegen.

— Wij lesen in den brusselschen *Courrier*: » de allerstrikte bevelen zijn uitgevaardigd, om den generaal *van der Smissen*, overal, waar hij slechts kan gevonden worden, te vatten; zijn signalement is naar alle brigades van de gendarmerie gezonden."

En in het *Journal d'Anvers*: » eene kolom van 7,000 man is uit Breda getrokken denzelfden dag, waarop het korps des generals *van der Smissen* op Brussel moest marcheren. Het is waarschijnlijk, dat deze beweging met de zamenzweerders overlegd is geweest." Als deze uit Breda getrokken 7000 man *Erasmus* I hadden moeten helpen ontvroomen, zal hij nog lang op den troon blijven, en als de belgen zoo goed van al de draden der zoogenaamde conspiratie van *Borremans* en *van der Smissen* onderrigt zijn, als van hetgeen deze 7000 man betreft, dan weten zij van die geheele conspiratie een weinig minder dan niets. Maar neen, al dit zoogenaamd conspireren moest dienen, om, gelijk wij in ons vorig nommer bewezen hebben, het volk, aan het plunderen te helpen. *En daar is geplunderd!* — Een nieuw, hoezeer geenzins ongewoon, middel in handen der roddraaijers, om al wat hen tegenwerkt naar hunne pijpen te doen dansen, al hebben zij ook onder anderen de heeren *de Facqz*, *Vilain* XIIII, *Jottrand*, *Gendebien* enz., het ontwerp van wet tegen de plunderaars en derzelver aanhitsers (*in onze vorige, uit Brussel onder no.* 5 *medegedeeld*) met naam en voornaam ondertekend.

— Het fransche blad *la Tribune* zegt: » Twee maanden geleden hadden wij slechts nog maar een zeer klein budgetje van zoo omtrent 1200 en eenige millioenen, maar sedert is het zigtbaar gegroeid, gelijk een gezond en hoopgevend kind. Naauwelijks veertien dagen geleden telde hetzelve reeds 1500 millioenen. Heden (29 Maart) namiddag ten vier ure was het, volgens de meting van den heer *Hamann*, aangegroeid tot 1,434,655,000 francs en kwartier voor vier uren heeft de heer *Casimir Perrier* ons aangekondigd, dat het morgen tot 1,534,655,000 francs zou aanwassen. Zie daar, zoo ik mij niet bedrieg, een budget, drie malen grooter als tijdens het consulaat.

De *Gazette de France* van den 31sten maart zegt:

» Ik weerwil van de redevoering die de heer *Casimir Perrier* den 25sten in de kamer der afgevaardigden gehouden heeft, zullen wij niet ophouden te zeggen, dat de kwestie van vrede en oorlog alleen in Parijs beslist zal worden. Dat men explication van Oostenrijk vraagt, wegens het binnenrukken van deszelfs troepen te Bologna en het op Ancona marcheren, is niet meer dan natuurlijk; maar dewijl een iegelijk zeer wel weet, dat Oostenrijk niet het geringste verlangen heeft om noch te Rome, noch te Bologna te blijven, zullen die explicatien zekerlijk zeer voldoende zijn. Overigens zou de oorlog, welke Frankrijk, tegen de inval van Italie, tegen Oostenrijk zou willen voeren, tot eene vreemde kwestie leiden. Hoe zou het de oostenrijkers opzoeken? Men zou door Zwitzerland moeten trekken, dat vast besloten heeft, dezelfs grenzen te doen eerbiedigen of door Piemont, welk land de gelegenheden daartoe van dien aard niet bezit, gaan. Zodat een inval in Piemont de eerste vijandelijkheid tegen Frankrijk alzoo de verantwoordelijkheid op zich zoude hebben het eerste kanonschot tegen Europa gelost te hebben, want Piemont heeft immers niets tegen de interventie van Oostenrijk te bepalen."

Dat zelfde blad zegt op eene andere plaats:

» Te vergeefs heeft de président van den raad al de hulpbronnen der welsprekendheid uitgeput; te vergeefs heeft hij zijne redevoering met verzekeringen van vrede en van hoop op toekomst aangevuld; de treurige waarheid heeft desniettemin de minst doorzigtigen getroffen. De mogelijkheid van eenen oorlog en de droevige toestand onzer financien zijn voor eenen iegelijk waarneembaar geworden en de renteniers hebben zich bevlijtigd, om hunne inscripten ter markt te brengen, waardoor eene nieuwe, even aanmerkelijke als verontrustende daling in de publieke fondsen is teweeggebragt geworden."

— Nadere tijdingen uit Polen zijn er niet.

Ook de Engelsche brieven, tot den 30sten Maart, hebben niets meldenswaardigs aangebragt.

's Gravenhage den 4den April.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke reeds vroeger het ontwerp van wet, omtrent de schatkistbiljetten in overweging genomen hadden, hebben deze dagen eene zaak van den voorzitter dier kamer, onderzocht het ontwerp van wet tot het daarstellen eener vrijwillige geldleening, en zullen zich nu nog in deze week bezig houden met de andere aan de kamer voorgedragene begrotingswetten. Zoo mogelijk, zoude de vrijwillige geldleening bij de eerstvolgende zitting der kamer kunnen aangevangen worden.

Morgen zal de centrale afdeeling der Tweede Kamer eene conferentie met den minister van financien over het ontwerp der vrijwillige leening houden.

In den afgeloopen nacht zijn alhier twee courriers met depêches voor het gouvernement aangekomen, de eene van den, de andere van Maastricht.

— Heden is er een koninklijk raad in ministers gehouden.

Op de ontwerp-begrooting van uitgaven voor 1831 komt onder anderen voor het departement van binnenlandsche zaken, voor eene som van f 68,000, voor verschillende uitgaven voor slachtgelden, verlagen en gratificatien aan landbouwers, welke hunne oppsten of bebrekkingen in de zuidelijke provincien hebben moeten verlaten, en die tegenwoordig in de noordelijke provincien verblijf houden.

Bij de memorie van toelichting van Zijne Exc. den minister van financien, uitgesproken in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op dinsdag den 22sten februarij, heeft ieder der daarbij voorgedragen ontwerpen van wetten of overgelegde staten gevoegd. Wij zullen er heden in en zal in de navolgende orde, waarbij wij kortelijk den inhoud derzelve zeggen:

No. 1. Staat, aanwijzende de veranderingen op de tweede afdeeling van de begrooting, aanvang 1831. Dezelve beloopen, zoo als wij reeds vroeger gemeld hebben, eene som van f 19,881,401.

No. 2. Ontwerp van wet, tot vaststelling van nadere bepalingen omtrent de tweede afdeeling der begrooting, vastgesteld bij de wet van den 31sten December 1829 (Staatsblad No. 75). Bij dit ontwerp wordt, van de volschillende hoofdstukken der tweede afdeeling der begrooting, bovengemelde som van ruim 19 millioen afgetrokken.

No. 3. Raming der gewone inkomsten van het rijk, bestemd tot bestrijding der uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, aanvangende met 1831. Dezelve worden geraamd op f 40,868,559, waaronder ook berekend het gedeelte der middelen, daargesteld bij de wet van 22 November 1830 (Staatsblad no. 51), ten bedrage van f 11,985,000.

No. 4. Staat der behoeften voor de dijken der zuidelijke provincien, over de maanden November en December 1830, met opgave der daartoe gelastigde geldmiddelen. In die maanden zijn gegeven eene som van f 16,646,227, te weten, voor het departement van oorlog, circa 4½, dat van marine een half, de overige departementen over de 2, en voor de rentebetaling der nationale schuld, 9½ millioen; op 1 January 1831 moet nog te kwijten, over die maanden, circa 7 millioen voor het departement van oorlog en 6½ voor andere hoofdstukken.

Te zamen dus beloopende bijna 28 millioen, waarvan gebezigd zijn, in de eerste plaats de op 1° November 1830 [illegible] zijnde gelden, de inkomsten over November [illegible] en *f* 319,662 aan vrijwillige giften, en in [illegible] gedeelte van middelen daargesteld bij de wet [illegible] ber 1830, ten beloope van over de 17 millioen, [illegible] delen een overschot van bijna *f* 12,000,000 [illegible] leveren.

No. 5. Ontwerp van wet tot daarstelling van andere bepalingen omtrent de middelen tot voorziening in uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, vastgesteld bij de wet van den 24sten December 1829 (Staatsblad No. [illegible]

No. 6. Ontwerp van wet tot vaststelling der tweede afdeeling van de begrooting over den jare 1831, welke wordt bepaald op *f* 46 en circa een half millioen.

No. 7. Berekeningen, strekkende tot grondslag der tweede afdeeling of, buitengewone begrooting over den jare 1831.

No. 8. Raming der buitengewone inkomsten van het rijk voor den jare 1831, bestemd tot bestrijding der uitgaven, begrepen in de tweede afdeeling der begrooting van dat jaar, welke beloopen *f* 5,943,500, en voorts *f* 40½ millioen uit de inkomsten, welke bij afzonderlijke financiële wetten aan de schatkist zullen worden verzekerd, dus te zamen bedragende *f* 46,431,360.

No. 9. Ontwerp van wet tot vaststelling van middelen ter bestrijding van de uitgaven, begrepen in de tweede afdeeling der begrooting, over den jare 1831.

No. 10. Staat, aanwijzende de afloopen der betalingen over het jaar 1830, waarin, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist, door verstrekkingen van het amortisatie-syndicaat, wordt voorzien.

No. 11. Ontwerp van wet omtrent eene vrijwillige negotiatie, gevestigd op een deel van de hoofdsom der grondbelasting.

No. 12. Ontwerp van wet, tot vaststelling van eene gedwongen geldleening, ter voorziening in de behoeften van den staat, ingeval van geheele of gedeeltelijke mislukking der vrijwillige geldleening.

No. 13. Memorie tot toelichting der wet op eene gedwongene geldleening.

No. 12. Ontwerp van wet, tot vaststelling van eene betaling bij voorschot, op zodanige middelen, als ter bestrijding van de buitengewone behoeften van 1831 zullen worden daargesteld.

Dit ontwerp is reeds behandeld en aangenomen.

No. 14. Ontwerp van wet, tot het afloshaar stellen der schatkist-[illegible] tot [illegible] eener vrijwillige geldleening, en zulks [illegible] andere aan de kamer [illegible] in deze week [illegible] zouden worden.

BELGIË.

Brussel, den 2den April.

Bij eene proclamatie van den generaal *Beaulieu*, kommandant der tweede militaire divisie, van den 1sten dezer, waarbij de stad Antwerpen in *état de siége* is gesteld geworden, komt voor, dat alle in de stad niet gedomicilieerde burgers dezelve moeten rijden, alle openbare duisternissen geslagen worden, gedurende welke geen enkele persoon op de straten mag zijn, en mitrailleerd worden. Ieder die op de daad betrapt wordt, zal voor een gecommitteerde militaire-commissie gesteld, en terstond gevonnisd worden. — Tot zulke gewelddige maatregelen heeft men moeten overgaan, om de uitwendige rust te handhaven.

Een engelsch vaartuig, de *Manning-Landon*, dezer dagen te Vlissingen gekomen, verzocht aan de aldaar zijnde Hollanders om hulp, om het aldaar liggend troepen tegaf zich er henen; toen later er ook belgische troepen van Westkapelle bijkwamen, ontstond er, tusschen de hollandsche en belgische luitenants, moeijelijkheid over de vraag, of de plaats van het gestrande schip op hollandsch dan op belgisch grondgebied was; de Belgen moesten eindelijk het standtuig ruimen. De zaak is ter beslissing aan de overigheid overgelaten.

DUITSCHLAND.

Ons wordt de volgende [illegible] van den 30sten Maart, als dato den 26sten dezer, het volgende [illegible]:

„Wij hebben, wegens het [illegible] der Oostenrijksche troepen aan gene zijde Bologna nog geene stellige berigten. Intusschen is de kardinaal-legaat *Opizzoni*, op den 22sten Maart, over Modena, te Bologna aangekomen, en had dadelijk de teugels der regering weder aanvaard. Te Rome was op den 22sten het binnenrijken der Oostenrijksche troepen in Bologna nog niet bekend. De pauselijke generaal *Galassi* heeft eenen hoop te San-Lorenzo-alle-Grotte binnen gedrongen insurgenten, met behulp der naburige landlieden op de vlugt en over den Tiber terug gedreven. — De franschen staan *de Saint-Aulaire* was, den 20sten, te Rome aangekomen. Met de gezondheid des koninga van Sardinie stond het, op den 22sten Maart, bij voortduring, zeer hachelijk (*volgens de Nederl. Staatscourant van verleden vrijdag zijn Z. M. reeds overleden zijn, daar echter die blijd den dag van het overlijden niet meldt, vonden wij hierin geene dagteekeningen vergelijken*). Die monarch had, bij decreet van den 17den Maart het bestuur der regeringszaken voorloopig aan zijne gemalin de koningin *Maria Christina* toebetrouwd."

— *Il Precursore di Bologna* voerde nog op den 17den Maart alzoo slechts drie dagen voor dat die stad zich, zonder slag of stoot, aan de Oostenrijkers overgaf, deze winderige taal: » Wanneer [illegible] aanval zal gekomen zijn, zullen wij ons als dappere [illegible] verdedigers des vaderlands gedragen, [illegible] staten, gelijk de Franschen, de Belgen en de Polen gedaan hebben; onder stuk ijzer strekke tot wapen; een vrij volk, dat besloten heeft te overwinnen of te sterven, en dat is het eenige wat ons overblijft, bezit altoos genoegzame middelen tot den strijd. De lafaard, die tot schande van ons vaderland, tot schande des Italiaanschen volks, meent, midden onder de vijanden te kunnen leven, verdient duizend dooden te sterven. Slechts over onze lijken moge de vijand de stad binnen treden, slechts over de asch en puin onzer stad moge hij heerschen.

— Volgens eenen koopmans-brief van Messina, van den 1sten Maart, is de Etna, na dat men eenen geruimen tijd eenige aardbevingen had ondervonden, eindelijk, uit eenen nieuwen krater, vuur beginnen te spuwen. Dewijl deze nieuwe opening, niet gelijk gewoonlijk, tegen over Catanea en de zee maar westwaarts tegen over Bronte gelegen is, zoo neemt ditmaal de lava hare strekking naar die landstreek.

Beloonen en *straffen*. Beiden naar behooren te kunnen doen maakt een niet onbelangrijk gedeelte der regeringskunst uit. Dit is echter niet zoo gemakkelijk als men het zich bij den eersten opslag voorstelt, en vereischt in den regeerder, onder anderen, de gaaf van goed te kunnen kiezen hen die en in belonen en in straffen, zijne gidsen moeten zijn. Op die keuze is, ontwijzen wij het niet, hier te lande, nog wel iets aan te merken geweest, terwijl het belgisch oproer talloze voorbeelden heeft opgeleverd van verkwiste beloonigen in tot rang en aanzien verhevene snoodaards. Mogt deze ervaring wijsheid voor de toekomst opleveren.

Eene belooning heeft eene zeer betrekkelijke waarde. Wanneer men een zelfde blijk van onderscheiding den dwaas en den verdienstelijken man schenkt, is zulks voor dezen laatsten geene *belooning* meer.

Het denkbeeld, dat men met *honig* meer dan met *azijn* vliegen vangt, is wel eens drijfveer tot het uitdeelen, en langs dien weg, verkwisten van onderscheidingsblijken geweest. Men heeft zich echter, zoo als trouwens te voorzien was, in de uitkomst, over het geheel genomen, bedrogen gezien. Het [illegible] met gunstbetuigingen leidt altoos ten verderve, van de twee paarden, is het hier alleen de aluwste (veeltijds de snoodste), die [illegible]

DANKBETUIGING.

De ondergeteekende van een zijner vrouwen, nemende deel aan de jufvrouwen te 's Hage, twee coupons, groot ieder *f* 22-50, met nog een 5 gulden stukje, ontvangen hebbende, met verzoek dezelve naar goedvinden aan de kompagnie te verdeelen, en zulks met genoegen hebbende gedaan, heeft de eer bij deze, namens de kompagnie, aan de edelmoedige geefsters nogmaals zijnen oprechtsten dank te betuigen.

Kasteel Daasdonck bij Galder den 3den April 1831.

Wapenmeester
1e Luit. der 18e afd. Infanterie.

Voor de ongelukkige weduwe van den Marechaussé *Wanstein*, die den 26sten jl. een dood kindje ter wereld bragt, heeft de ondergeteekende wederom ontvangen:

Van Vrouwe A. B. W. van Westrenen van Lauwerecht, Douariere van den Bruyghen . . . . . *f* 25-00.
benevens eene coupon W. S. . . . . » 12-37½.

Helmond, den 31. Maart 1831. Te zamen *f* 37-37½.

J. T. ENDEZ, Pred.

** Bij JOHS. DE PORTER, Karrestraat, L. B. No. 20 * te Breda, is tot Civile prijs en tegen contante betaling te bekomen: Extra Schoon Zeven-Kwarts Breed Zwart TAFELCIRÉE per Stuk. Brieven, of orders worden franko verzocht.

TOONEELBERIGT.

** Met Hooge Toestemming zullen de Hollandsche Tooneellisten, onder directie van Mejufvrouw A. C. OTTING, het genoegen hebben te vertoonen: Op Donderdag den 7 April DE REIS TER BRUILOFT, of de Diligence op Orleans. Geheel nieuw blijspel in drie bedrijven, het hoogduitsch vrijgevolgd door *F. A. R.* Na hetzelve eene tweede Representatie van: HET DORP AAN DE GRENZEN, een Schets uit den tegenwoordigen Tijd. Blijspel met Zang.

Te Breda bij BROESE & Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.